UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Pro socio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

mandatum q: nõ eſt gratuitũ, ꝙ eſt verũ quo
ad actionem mandati: ſʒ q: ſuſcipiẽdo mãda-
tum videtur ſe ꝓmiſiſſe empturũ. ff. de teſt. tu.
l. ex ſnĩa. valebit vt pactũ. ſicut video eẽ: q: pa
ctũ q̃nq; vcʒ vt mãdatũ: q: hʒ in ſe quãdã af-
finitatẽ ⁊ ſymbolũ: vt. ff. de ſo. l. ſi cũ Corneli⁹.
14 ¶ † Quarto q̃ro. ſeru⁹ pluriũ mãdat vni do-
minorũ de ſe emendo: an valeat mandatum?
Rñ. qd̃ quo ad partẽ ſocij iſte exter⁹ eſt. ⁊ iõ
qd̃ iuris eſt de toto q̃ ad totũ. Et idẽ ẽ de pte
15 quo ad ptẽ: ⁊ ſic nõ valet mãdatũ. ¶ † Quin-
to q̃ro. quid ſi mandat vni dñorum qd̃ emat
partẽ alteri⁹ in alia re q̃ in ſeipſo? Rñ. gl. nõ
vʒ: q: cũ intelligit dñs p ſeruũ mãdare, intel
ligeret vn⁹ dñs mãdare cũ dño de emendo a
16 ſeipſo. ¶ † Sexto q̃ro. ſi non dñs mandat vni
qd̃ emat partem alterius pro mãdante, an va
leat mandatũ? Rñ. ſic pro mea parte tantum.
Sed ſi ſine cõmemoratione ptis mãdẽ fundũ
emi, valet mãdatũ i totũ: tex. eſt not. ff. mãd. l. ſi
fundũ. q: eo pretio quo eſt empta pars ſocij, dʒ
mandatarius eſſe contentus de parte ſua. ⁊ ſi
a plurib⁹ ſocijs mãdatum emi, ⁊ eſt emptum
diſpari pretio, nõ inſpicit quod plus, nec mi-
nus: ſed media via eligit inter diſcrepãtia ex-
trema: vt. ff. mã. l. Ita vt oẽs. q caſus nõ repe-
17 ritur alibi. ¶ † Septimo quero. ſi mandatũ eſt
emi, ⁊ manumiti, ⁊ eſt ſecuta traditio, ⁊ ſolutũ
pretiũ, vtrũ dñs poſſit agere vt manumittat?
⁊ vr̃ quod nõ. ex quo recepit pretiũ, ⁊ ſibi eſt ſa-
tiſfactũ: ⁊ dic qd̃ aut intereſt ei⁹ manumitti ra-
tione agnatiõis, vel cognatiõis vſq; ad quar-
tum gradũ, ⁊ agere põt: q: placuit ſapiẽtibus
affectus rationem in bone fidei iudicis habe-
ri, q̃ñ affectio eſt iñcta rõni naturali: vt. ff. eo.
l. cũ ſeruus. ſilr̃ no. de affectiõe cõſideranda. ff.
de iuſt. ⁊ iur. l. vt vim. ſi aũt nõ intereſt: tũc dñs
a cõditione agere nõ põt.[a] ¶ † Octauo quero.
18 cũ iſte quõdã dñs poteſt agere, quo iure aget?
Rñ. actione mandati ſm Jo. vel actiõe ex ven
dito informata a mãdato ſm Plac. ¶ Nono
querit, nunq̃d iſte ſeruus põt agere vt manu-
mittat? Rñ. ſic. officio iudicis: vt. ff. de manu
19 miſ. l. ſi quis dicat. ¶ † Decimo quero, q̃ñ eſt
hoc poſſibile? nam text. dicit ꝙ iſta emptio eſt
imaginaria, quaſi dicat ſimulata: vt. ff. d̃ manu
miſ. l. iiij. §. ſi ab ignoto. ⁊. §. ſiue autem. Sed ex
ſimulato actu nõ orit actio, dicit gl. ꝙ ipſa em-
ptio. dr̃ imaginaria, id eſt momẽto duratiua: q:
ſeruus ſtatim erit liberandus, nõ autẽ dicitur
imaginaria, id eſt ſimulata, lʒ ẽptio ſuũ nomẽ
accõmodet i vtilitatẽ ſerui ignorãti dño. ¶ Il
b lud[b] tñ eſt menti tenendũ, ꝙ q̃ñcunq; nos vo-
camus imaginariam, iſtud dʒ ꝓbare actum ab
initio, ⁊ ideo ſi quis facit venditionẽ, ⁊ vult ꝙ
ſit ſimulata, debet agi ab initio inter partes, ex
eo eñ qd̃ ex poſtfacto ageretur, non redderet
20 ſimulata. ꝙ eſt no. ¶ † Modo querit dubium.
pone ꝙ pupillus eſt interpoſitus ad emendũ
re vera ꝓ alio, vel quidã Abbas, nũquid po-
terit remittere iura ſine decreto ſupiorũ? Rñ-
de. ſic. q: ſine dãno ei⁹ vel eccleſie ſit: vt. d. l. iiij.
21 §. nã ⁊ ſi pupill⁹. qd̃ eſt mẽti tenẽdũ. ¶ † Un-
c decimo[c] pone ꝙ interpoſui quẽdã Abbatẽ ad
emẽdũ pro me: ſubminiſtraui ſibi pecuniã: ipſe
non appoſuit nomẽ meum, ſed nomen eccleſie
nunquid eccleſia tenebit remittere mihi iura?
d Rñdeo ſic.[d] ex illa equitate generali: q: eccle-
ſia nõ debet locupletari cum aliena iactura: vt
ff. de inſtito. l. ſi quis mancipijs. §. proculus.
¶ Xij. quero qualis eſt iſta cõtrarietas in iſta
l. vtrum ſit in origine, an in exercitio? Reſpõ.
22 hoc plene dixi. j. de fur. l. j. ¶ † Ultimo querit
extra: quia hic ſit differentia inter ex, ⁊ propter
adde ſimile. quod illi qui ingrediuntur religio-
nem, ad tria ſubſtantialia reſpõdere tenentur
ex voto: ſed ad accidentalia, vt ad orationes, ⁊
ieiunia, ⁊ ad obſeruatiam ſuarũ conſtitutionũ
e non tenentur ex voto: ſed propter votũ.[e] ⁊ po
teſt ſuper iſtis accidentalibus diſpenſari. licet
contra ſubſtantialia diſpenſari non poſſit: vt no. in. c. j. de reli. do. per
23 Archid. lib. vj. ¶ † Item differentia[f] eſt inter pro, ⁊ propter. nam
f aliud eſt dare ſocio pro ſocietate: aliud propter occaſionẽ, licet ex ſo-
cietate natam. ⁊ eſt ratio: quia cauſe que ſunt multũ remote. nõ con-
ſiderantur: q: actus nõ ſunt conſecutiui ab eis, niſi in virtute maio-
ris acceptionis cauſe: vt. ff. pro ſocio. l. ſocium qui. j. eo. §. fina. Poſ-
g ſet[g] etiam retractari ex eo quod hec lex dicit vnus contractus con-
firmatur ab alio. ⁊ dixi ſuper hoc quod interdum obligatio iungitur
alij actui, ⁊ confirmat alium actum: vt hic. interdũ actus confirma-
tiuus iungitur illi actui, ⁊ confirmat illum actũ, niſi ſit omnino nul-
lus de iure gentium cui adiungit: vt. ff. de actionibus ⁊ obligatio. l.
actiones. interdũ actus conſecutiuus adiungit alij actui antecedẽ-
ti: ⁊ per talem actum non videtur cõfirmari actus antecedens: vt. ff.
de min. l. iij. §. ſcio. niſi purgetur vitium. vel cauſa nullitatis primi a-
ctus. vt. ff. de condi. ob tur. cau. l. ſi ob turpem. ⁊. l. ij. §. quod met. cau.
dic vt ibi.

¶ Pro ſocio Rub.

1 ☞ Societas collegialis, qualiter diffinitur?
2 Societas collegialis, an pariat actionem.
3 Unitas nominis ſignificat vnitatem ſocietatis intellectualis.
4 Societas quot modis poſſit conſiderari?
5 Heres non ſuccedit in ſocietate niſi cauſa ſocietatis finalis fuerit in-
duſtria perſone.
6 Quid autem veniat in iſta ſocietate? nu. 7.

¶ Circa iſtã rubricã aliqua dico. q̃ nõ ita cõgrue poſſunt ſingulis
legibus adaptari. Et premitto ad euidentiã, qd̃ duplex eſt ſocietas.
quedã eſt ſocietas collegiata, q̃ñ plures legũ vel ſuperiorũ autho-
ritate congregantur, vt faciant collegium ſociale. vt. ff. quod cuiuſq;
1 vni. no. l. j. ⁊ de collegi. illi. l. ſodales. ¶ † Et iſta ſocietas h̃ modo de
h ſcribitur. ff. ſocietas collegialis[h] eſt plurium corporũ inter ſe diſtan-
tiũ vno noĩe ei deputato collegio: vt no. Inno. extra de exce. prela. c.
dilecta. ideo aũt dixi pluriũ corporũ: q: vn⁹ ſolus nõ eſt ſocietas, nã
hoc eſt nomẽ aggregatiuũ, qd̃ nõ competit vni ſoli: vt. ff. de vſuca. l.
rerum mixtura. Sed de eſſe iſtius ſocietatis eſt ꝙ ad min⁹ ſint tres.
vt. ff. de v. ſig. l. Nerati⁹. ⁊ eſt rõ: q: i duobus nõ inuenit maior pars.
vnde id qd̃ debet expediri per vniuerſitatẽ, non poſſet expediri per
duos diſcordantes: hanc rationẽ ponit tex. in ſi. ff. de arbi. l. Item ſi
vnus. §. ſi in duos. non tamẽ eſt de ſubſtantia qd̃ ſit ibi rector, vel ꝓ-
poſitus: vt no. Inn. in. d. c. dilecta. ⁊ extra de ꝓben. c. cũ non ignores.
i ⁊ ideo ſi rector[i] eſt ordinatus, ⁊ mortu⁹, ⁊ ſic vacat rector.[k] non tamẽ
k vacat ſocietas: ⁊ ſub nomine ſocietatis põt agere ⁊ conueniri, vt il-
l le qui eſt dignior habeatur loco prepoſiti[l] ad alios cõgregandos: vt
no. Inn. in. c. j. d̃ ma. ⁊ obe. ⁊ hoc caſu nõ põt agi noĩe ſingulorũ: nec
etiam contrahi nomine ſingulorum, ⁊ ſi contrahat nomine ſingulo-
2 rum, nõ redigit in communi. ¶ † Itẽ ex tali ſocietate nõ orit actio
ꝓ ſocio: q: tota ſocietas fungitur vice vni⁹ perſone: vt. ff. de fideiuſ.
l. mortuo. ⁊ ideo nõ põt agere: q: ageret in ſeipſam, nec intelligeret
quis eſſet actor, vel quis reus. ¶ Item maior pars non agit actiõe
pro ſocio contra minorem partem: quia minor pars nõ reputat eſſe
quota pars: ſed cenſetur eſſe tanquam ſinguli, vnde ſequit ꝙ ex ta-
li ſocietate non naſcatur actio pro ſocio, ea autem q̃ habent inuicem
explicare officio rectoris eiuſdẽ vniuerſitatis quem poſſunt creare
ſi volunt, explicabuntur, dummodo nõ ſint cõtra leges publicas: vt
3 no. dicit tex. in. d. l. ſodales. ¶ † Sed hic eſt aduertendũ. quare dicit
Inn. vno nomine deputato? Rñ. q: vnitas nominis ſignificat vni-
tatẽ ſocietatis intellectualis ⁊ iuris, que eſt idẽ quod vnum corp⁹
intellectuale: cuius ſignificatio ex vniuerſo ſumitur ſm Innoc. ⁊ ex
hac vniuerſitate prepoſitus habet legitimã perſonã deducendi iura
totius vniuerſitatis in iudicium actiue ⁊ paſſiue: vt. ff. de pac. l. Itẽ
4 magiſtri ſm Inn. in. d. c. dilecta. ¶ † Et aduerte. ꝙ iſtud nomẽ de-
bet eſſe ad bonũ finem, qui poteſt tripliciter cõſiderari. primo. reſpe
ctu boni honeſti: vt ſocietas iuuãtiũ oppreſſos pupillos, viduas, ⁊
miſerabiles pſonas. Itẽ boni delectabilis: vt ſocietates q̃ fiũt Pe-
ruſij ad tripudiandum in feſto ſancti Herculani, que cõtinẽt dele-
ctationem recreatiuam ciuium. Item reſpectu boni vtilis: vt ſocie-
tas vectigalium, ⁊ ſocietas emptorum fructuũ aque lacus Peruſij,
⁊ ſimiles. ſcias tamen ꝙ iſte ſocietates temporales facilius ꝑmit-
tunt, q̃ ſpirituales: in ſpiritualibus tñ diſtinguntur: vt ſunt ſpiri-
tueles mendicantes, nã alie perſone prime non permittuntur, niſi
de licentia pape in alijs ſufficiunt licentie epiſcoporũ: vt in. c. de re.
m iu. li. vj. ⁊ dic vt ibi. adde etiam[m] ꝙ ſunt alique ſocietates que ha-
bent illicita nomina, et illicita facta, puta ſocietas predonum.
qui hodie vexant totam Italiam, nam iſte ſunt illicite, ⁊ ſociales
incidunt in crimẽ leſe maieſtatis: vt. ff. de colle. illici. l. j. finis iſtarũ
ſocietatum eſt ſcelerata libido furandi: terras occupãdi: lites ſemi-
nandi, que omnia ſunt contra naturam: vt habem⁹ in ſi. ff. de termi.
mo.

a ¶ Nõ põt. Adde Pe. ⁊ Cy. hic cõ-tra in. xxij. q.
b ¶ Illud. Probatur. in. d. §. ſi ab ignoto. hic alleg.
c ¶ Undecimo. vide qd̃ no. Bar. in l. iiij. §. q̃ñ queri poterit. ff. de manumiſ.
d ¶ Rñ. ſic, Et vide Bar. ⁊ do. Benedi. de plumb. q dicũt de hoc eſſe gl. ſing. An. barb.
e ¶ Propter votũ. Uide q̃ no. i. c. ne dei. d̃ ſimonia. And. Barb.
f ¶ Itẽ differẽtia. Uid̃ Bar. in. l. ex arrali. j. de ac. ẽp.
g ¶ Poſſet. Uide. s. in tertia oppo.
h ¶ Collegialis. vide Bar. in rub. d̃ colle. illi. ff. vbi ẽt poſt glo. declarat quot requirant ad hmõi ſocietatẽ faciendam.
i ¶ Rector. Uide Bar. in. l. ſi. ff. de colle. illic.
k ¶ Rector. Uide Ludo. ro. conſil. clxvij. vbi allega. Bal. hic allegantem. l. tãdiu. An. Barb.
l ¶ Prepoſiti. Uide Bal. in. l. j. ff. d̃ albo. ſcrib.
m ¶ Adde ẽt. No. cõtra ligas ⁊ ſocietates iſtarũ cõmunitatũ, ꝙ non teneãt de iure, lʒ ſec⁹ de cõſuetudine ſm Bal. in. c. j. §. conuenticula. de pa. iur. fir. ⁊. co lũ. in vſibus feu. And. Barb.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mo.l.Diuus.⁊.l.finali.vnde quoꝝ finis malus eſt,eorum ſubſtan-
a tiaᵃmala.⁊ improbata a iure:⁊ eo modo ſi ciuitates que non habẽt
aliquid commune,inuicem faciũt ligam cõtra ſuperiorem,vel etiam
contra patriam,ad illicitã emulationem,non valent:vt no.Innoc.
in.c.preallegato:⁊ in hoc me vlterius non extendo:q: nõ eſt ad pro-
poſitum huius tituli.Eſt quedã alia ſocietas.ex qua naſcitur actio
p ſocio.de qua tractat titulus iſte:⁊ iſta eſt ſocietas ſingulorũ.q̃ or-
dinat̃ ad bonũ acquiſitiuũ ſeu vtile,de honeſto eñ ⁊ delectabili ne-
gotiant̃ mercatores:q: bonũ honeſtum ⁊ delectabile, ſunt in cõmer
5 cio.¶ † In hac eñ ſocietatẽ notabis quod heres nõ ſuccedit in ea
niſi cauſa ſocietatis finalis fuerit induſtria pſone.⁊ ideo ſi heres nõ
eſt aptus tali ſocietati,nõ ſuccedit in ea:vt.ff.p ſoc.l.adeo.¶ In ſo-
cietate aũt collegiata nõ proprie occurrit tractatꝰ de herede:quia
collegium non moritur,niſi dicas ꝙ de herede ſingulorum de he-
rede vniuerſitatis hec vera,⁊ ita teneas.Itẽ in iſta ſocietate ſingu-
lorũ libellus eſt formandus nomine ſingulorum de ſocietate,nõ no-
mine ſocietatis ſecundũ Inn.ego dico quod etiam ſi nomine ſocie-
tatis,tenet libellus contra alios,qui nõ ſunt de ſocietate:ſed inter ſe
debet agi nomine ſingulorũ,non nomine ſocietatis.ad hoc.ff.eod.l.
actione.§.Labeo.in verbo ſocietati expedit.ratio autẽ iſtorũ ſocio
rum debet reuideri de anno in annum amicabiliter, nõ dico directo
iudicio,q: tunc ſolueretur ſocietas, vt.ff.eo.l.actione.ſecundũ Bar.
qui ita no.ff.eo.l.Mutius.niſi aliud in pactis eorum teneatur.Tu
dic quod ratio reuideri debet,quandocunq; ſine calumnia petit̃:vt
6 no.j.eo.l.tandiu.⁊ dic vt ibi.¶ † Item in iſta ſocietate quedã lucra
veniunt communicanda.ſ.lucra realia.que ex pecunia communi vel
b opera ponenda in communi procedant.perſonaleᵇ autem lucrũ qđ
vni ſocio eſt collatum, nõ venit communicandũ in iſta q̃ſtuaria ſo-
7 cietate,vt.ff.eo.l.ſociũ.§.fi.¶ † Item in iſta ſocietate poteſt vnusᶜ
c ex ſocijs alienare res cõmunes inſolidũ,ſi ſunt res venales mobiles
puta pannum apothece communis:q: in hoc tacite vnus videt̃ ha-
bere conſenſum alterius.ſecus in alijs rebus:vt.ff.eo.l.nemo.ſi autẽ
eſſet ſocietas colegiata,nemo poteſt vendere res collegij:vt.l.Item
eorum.§.actor vniuerſitatis.ff.quod cuiuſq; vni.no.⁊ de in ius vo.
l.ſed ſi hac lege.§.qui manumittitur.¶ Item in iſta ſocietate ſingu-
lorũ vnus nõ poteſt alium ſocium facere carcerari propter inopiã:
quia inſtar fraternitatis habet:vt.ff.eo.l.verũ.¶ Item in iſta ſocie-
tate ſingulorum venit culpa leuis.que conſideratur attento qđ non
erat ita diligẽs in rebus ſocietatis,ſicut tẽpore inite ſocietatis erat
diligens in ſuis:vt.ff.eo.l.ſocius.⁊ ideo ſit cautus aduocatus in ar-
ticulando.⁊ adde quod dicam.j.eod.l.j.pone hic queſtionẽ que eſt.
j.in fin.tit.iuxta.l.Sancimus.

☞ Socius vnus quando ponit pecuniam tantum:⁊ alius operã tã-
tum quales partes lucri erunt inter eos.

Mercatores quidam ſalinarum iunxerunt ſe cuidam alij ſocietati,
poſtea maior pars illorũ renunciauit ſocietati,an preiudicet mino-
ri parti.

3 Et ſi maior pars remanet ĩ ſocietate,⁊ minor recedit,an maior pars
poſſit vti ſigno illius ſocietatis.

4 Societate diuiſa,an capitale debeat diuidi inter ſocios.5.

6 Quid ſi capitale ſit perditum:vel diminutum.

7 Socij ponunt in ſocietate mixtim pecuniam ⁊ operã:ſed vnus mi-
norem pecuniam quam alter:an partes lucri erunt equales.

8 Pecunia ſi perierit:an ſocius cogatur iterum ponere.

Socius qui ponit operam:an debeat eam ponere ſuis ſumptibus.

Socius dedit aſinam in ſoccidam in quinquennium , vt fructus
diuidantur in fine quinquennij : quid ſi interim aſina moriatur na-
turaliter.an ruſticus ad aliquid teneatur , et quid ſi perijt caſu for-
tuito.

Socius ponens pecuniam ad negotiandũ:vt capitale ſit ſaluum:⁊
lucrum diuidatur,an talis ſocietas ſit licita.

Depones pecuniam apud campſorem,ſine aliquo pacto,campſor
multa lucratus eſt cũ illa pecunia,poſtea volens agnoſcere liberali-
tatem,dedit deponenti decem pro centenario,quid iuris.

Fratres duo habebant quoddam predium commune:⁊ acceperunt
predia ad laborandũ,vnus habebat duos filios qui laborabant ⁊c.
vide,⁊ aliam.q.ponit.15.

Socij duo in diſparibus partibus conduxerunt ſimul fundum:quã
partem habebunt in fundo.16.17.18.

¶ Lex prima.

SOcietatẽ. Valet ſocietas in qua vnus pecu
niam confert,alter operam hoc
dicit.¶ Oppo.⁊ videtur ꝙ talis ſocietas nõ valet:quia
in ſocietate debet poni aliquid hincinde:ſed hic realiter
nihil ponit,ille qui ſolam operã ponit igit̃ ſocietas non valet.Sol.
nego minorem,nam ille qui ponit operam,aliquid ponit,qđ ipſi pe-
cunie coequale eſſe cenſetur:vt.ff.eodẽ.l.cũ duobus.§.ſi in coeunda.

nam tales opere pretium ⁊ eſtimationẽ reci-
piũt,⁊ illa eſtimatio ⁊ ptiũ loco pecunie ſub-
rogatur,vt ibi dicit tex.ꝙ pretiũ opere ſeu ar-
tis velamẽtũ eſt.q.d.pretiũ velatũ ſeu intelle-
ctuale,quo opera eſtimat̃ illud quod poſitio-
ni rei vel quantitatis ex altera parte poſite in
ſocietate adequari intelligitur.nimirũ igit̃ ſi a
valet ſocietas,cum plerunq; redditꝰ opere nõ
ſit minor quam reditꝰ pecunie:vt.ff.eo.l.ſocie-
1 tas.§.ſocietas.⁊ inſti.eo.§.ij.¶ † Venio ad q̃-
d ſtionẽ.⁊ primo quero.ᵈ quando vnus ponit pe
cuniã tantum,⁊ alius operam tantum,in qui-
bus partibus iſti intelligantur ſocij tã in lu-
cro quam in damno:Reſpon.in partibꝰ equa b
libus.niſi aliud actũ ſit:⁊ eſt ratio,quia ſocie-
tas habet inſtar fraternitatis,vnde ſicut inter
fratres debet ſeruari equalitas,ita ĩter ſocios
2 vt.ff.eod.l.ſi nõ fuerint.¶ † Quero:quedã ſo-
cietas facta eſt inter mercatores mercãtes re-
ditus ſalinarum publicarum.hi ſunt qui publi
ca authoritate faciunt ſocietatẽ ſolẽnẽ,⁊ col-
legium,modo iſti vnierunt ſe cuidã alij ſocie-
tati,deinde maior pars illorũ renũtiauit huic
vnioni,nũquid p̃iudicet minori parti:⁊ vide-
tur quod ſic:vt.ad muni.l.quod maior.Cõtra-
e riumᵉ verum:quia vniuerſitas non poteſt iuri-
bus ſingulorũ detrahere,niſi quatenus habet
in commiſſione:vt no.ff.de pact.l.itẽ magiſtri.
eorum enim cõſenſus requirit̃ in diſſoluendo
qui fuit vniendo,vt.j.de autho.preſt.l.fi.facit
quod no.per Inn.extra de conſt.c.cũ omnes.
⁊ quod not.in.l.ij.j.que ſit longa cõſue.⁊.ff.de
3 poſ.l.toties.¶ † Item quero,nũquid quando
maior pars remanet in ſocietate,⁊ minor rece- c
dit,poſſit talis maior ps vti ſigno ſolito ſocie-
talis,quod apponũt mercatores tam in libris
ꝙ in balis:⁊ videt̃ qđ ſic:quia iſtud ſignum eſt d
vniuerſorum,⁊ totius corporis ſocietatis,que
remanet ⁊ fundatur in maiori numero.In cõ-
trarium videtur,quod nõ poteſt quis aſſume-
re nomẽ quod quis repreſentet ſe aliũ quã ſit.
nec etiam ſignũ,vel ſignaculũ.ſicut enim non
eſt licitum aſſumere nomẽ proprium in frau-
dem alterius , quia nomina licita nõ debẽt aſ-
ſumi in rebꝰ illicitis,ita nec in ſigno:nec enim
licet alteri furari nomẽ,etiam ſi non fiat dolo.
dũmodo ſequat̃ dãnũ alteriꝰ:q: nõ lz excedere
fines iuſtitie eq̃tatis,q eñ inſignia alteriꝰ mo
uet de ſuo loco,terminos mouet,ꝙ nõ eſt lici-
tũ,nã poſito,ꝙ nõ fiat ad alteri emulationẽ ex e
aío:ſit tamẽ re ipſa,⁊ licet deſit fraudis effe-
ctus,non tamẽ abeſt damni effectus,a quibus
abſtineri debet arg.l.pẽ.de termi.mo.⁊.ſ.finiũ
regun.l.ſi cõſtiterit.Sol.niſi pcedat ex omniũ
conſenſu,nõ debet ſignum vel ſigillũ integrum
remanere ſocietate nõ integra,ne falſa repre-
ſentatio fiat.vt.ff.đ fal.l.eos.ſicut qs nõ põt ſi-
gnare annulo alieno,niſi ſibi committatur:vt f
ff.de teſt.l.ad teſtiũ.Ex quo eñ eſt facta no-
uatio ſocietatis in pactis ⁊ ſubſtãtia , fiat etiã
in accidentibus ⁊ conſequentibus ſubſtantiã.
arg.ff.loc.l.cũ in plures.§.lege dicta.⁊ hoc eſt
verum in his que poſſunt trahi ad captionem
alterius:in his vero q̃ nemini nocent,puta in
armis nobiliũ,talia arma remanẽt apud prin-
cipem domus:quia in ipſo tanquam in capite
ſtat ſplendor geniture.arg.ff.de reli.l.cũ in di-
uerſis.⁊.l.cum ſcimus.de agrico.⁊ cenſi.lib.xj.
4 ¶ † Secundo quero.nunquid in diuiſione ᶠ.
f ſocietatis que fit, ponamus in lõga tempora
⁊ multis temporibus precedentibus,vbi non
inuenitur niſi ſolum capitale,an ſolum totum
illud capitale debeat habere ille q ipſum po-
ſuit:an vero debeat equaliter diuidi:đt glo.ꝙ
debet equaliter diuidi,niſi aliter actũ ſit:⁊ mo
uetur tali ratione,nam tale capitale videtur a
principio communicatũ,ſicut dicimus in ſo-
cietate omnium bonorũ,quod vnuſquiſq; vi-
detur cõmunicaſſe quod erat propriũ , ⁊ illud
proprium trãſit in commune:vt.ff.eodem.l.ij.

a ¶ Subſtãtia.Ci
uitates non poſ-
ſunt facere ligam
cõtra ſupiorẽ,vel
pacẽ ad illicitam
emulationem.ad
de Bar.in.l.ñ.ff.
de colle.illic.

b ¶ Perſonale au
tẽ.Ño.qđ acq̃ſitũ
a ſocio per indu-
ſtriam ſuã , venit
communicãdũ cũ
alijs in mõ ſocie-
tatis.vide Lud.
ro.cõſ.cclxxxix.⁊
cõſ.ſeq.de mate-
ria ſocietatis.vi-
de Lu.ro.cõſ.ccc-
xlij.de eo q po-
nit operas in ſo-
cietate : an dẽat
habere expenſas
⁊ ibi vide qs di-
catur lucratꝰ ex
ſocietate.Andr.
Barba.

c ¶ Vnus. Vide
Bart.in.l.nemo,
hic alleg.

d ¶ Primo quero.
Vide gl.hic.
☞ Tu vide ple-
niſſime.d. An.đ
periglis đ peru-
ſio ĩ ſuo tract.ſo-
cietatũ.q.j.vbi đt
idẽ ꝙ iſte.reſtrin
gẽdo tñ ſi ſocie-
tas fiat ſup mer-
cãtia, vel arte lici
ta per ca.p vr̃as.
extra de do.inter
vi.⁊ vxo.

e ¶ Cõtrariũ.Ño.
limitationẽ not.
l.ꝙ maior.ad mu
ni vide Bal.in.l.
ij.j.đ autho.pñ.⁊
Inno.in.c.humi
lis.de ma.⁊ obe.
And.Barba.

f ¶ Diuiſione.Vi
de Barto.hic.⁊
Bal.i.l.ſi nõ fue-
rit.in repor.anti
quis.ff.e.⁊ in.l.ſi
patruꝰ.in fin.ſ.
cõmu.vtri.iudi.⁊
in.l.cũ duobꝰ.§.
ſi in coeũda.⁊ re-
pet.antiqua.ff.e.
Io.fa inſt.e.§.j.⁊
Sal.in.l.Mutiꝰ.
eo.ti.ff.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a ¶ Ad queſtionem. Vide q̃ not. Bal. in. l. ſi paſcenda. ſ. de pac. ⁊ hic vide quid de melioramentis capitalis ⁊ deterioramentis.
b ¶ Tertio quero. Adde Bal. in. l ſi patruꝰ. in vlt. q. ſ. cõ. vtriuſ. iudi. aliter autẽ dicẽdum eſt in ſoccida: vt not. Bal. l. j. ſ. de fruct. ⁊ lit. exp. ⁊ hic adde tex. ⁊ gl. in. l. ſi nõ fuerint. §. j. ff. eo. ⁊ ibi per Ful. ⁊ in. l. cum duobus. §. ſi in co-
eunda. ⁊ in. l. ſi id
q̃. §. j. ff. eo. ⁊ Jo.
fa. in. §. j. inſtit. eo.
c ¶ Sꝫ Petr. dicit
Jo. bñ iſtõ, q: cõ-
ſului ita, vt h̃ di-
cit Bal. q idẽ vo-
luit i. l. ſi patruꝰ.
ſ. cõis vtri. iu. ⁊ in
trac. d̃ duob. fra.
And. Barb.
d ¶ Cõſuetudinẽ.
addẽ Bar. in. l. ne-
mo. eſt. ff. de duo.
reis.
e ¶ Sexto. Vide
Bal. ſ. in. xij q.
f ¶ Septmo. Co-
lonꝰ partiarius
quaſi ſociꝰ eſt, et
dꝫ ponere ſemen
d̃ ſuo, ⁊ ſuis ſum
tibꝰ opari: vt per
Bal. i. l. j. ſ. d̃ fru.
⁊ li. expẽ. ⁊ Bar.
⁊ Cy. hic in fi.
g ¶ Octauo. Vid̃
Bal. i. l. ſi paſcẽda
ſ. de pac. ⁊ i. l. j. ſ.
de fru. ⁊ lit. expẽ.
⁊ vid̃ etiã gl. hic.
⁊ Bal. i. c. cũ duo
bus. §. ſi in coeũ-
da. i lec. antiqua.
ff. eodem.
h ¶ Dic ꝙ nõ. Vi
de eũdẽ Bal. i. l.
j. C. de iu. do. ⁊ i. l.
j. C. cõmo. et in. l.
ex cõuentiõe. ⁊ in
l. ſi paſcẽda. C. de
pac. vide conſiliũ
q̃ feci apud Lu
cã. And. Barb.
i ¶ Caſu fortuito.
Inter caſum for
tuitum, ⁊ caſum
mortis nõ repe-
rio differẽtie rõ-
nẽ. licet Bal. hic
⁊ in. l. cũ duobꝰ.
§. ſi in coeũda. ff.
e. faciat iſtã diffe
rentiam. vñ forte
verior eſt opin.
quã ipſe indiſtin
cte ponit in. l. ſi
paſcẽda. ſ. d̃ pac.
⁊ ibi expſſe Pau
lus de ca. dũ loq
tur in caſu mor-
tis.
k ¶ Nono. Vide ꝑ
Jo. cald. in repe.
c. nauiganti. in. ij.
queſtio. extra de
vſur. ⁊ ibi ꝑ Mo
der.

Preterea ille qui poſuit operam, intelligitur
poſuiſſe pretium opere, q̃ pretiũ. l. aſſimilat ⁊
coequat pecunie poſite ex altera parte. vñ ꝓ-
inde eſt ac ſi vnꝰ ponit decem, ⁊ alter operã.
ac ſi vterqꝫ poneret operam. Sed tunc certum
eſt ꝙ ſi tempore diuiſionis nõ reperirent̃ niſi
x. quilibet ferret quinqꝫ. ergo ita in propoſito.
propterea ille qui ponit operã. perdit operaꝫ.
ergo ille qui poſuit pecuniã, perdit pro parte
pecuniam. alias ſequeret̃ abſurdum. q̃ vnus
totũ perderet alter nihil. preterea videt̃ caſus
legis noſtre in verbo conferente. nam cõferre
proprie idẽ eſt ꝙ cõmunicare: vt. ſ. de coll. l. il-
lã. ⁊ l. illud. ⁊ hãc opin. tenet gl. de iure. de con
ſuetudine autẽ dicit ꝙ capitale debet eſſe ſal-
uum. ⁊ ſi ita eſt cõſuetũdo, itelligit̃ etiã tacite
hoc actũ ꝙ cõſuetudo ⁊ tacitũ pactũ deductũ
videt̃: vt. ſ. loc. l. licet. quid ergo dicemꝰ. iſta cõ
ſuetudo non videtur valere, nec pactũ: q: per
tale pactum traheretur contractus ad naturã
fenoris, nã ſicut ibi eſt periculum debitoris, q:
nihilominꝰ creditor recipit vſuras, ita hic eſt
periculum receptoris pecunie. ⁊ eiuſdem eſſet
periculum perditiõis operarũ, ⁊ nihilominus
ſi opere aliquid fructificaſſent, lucrũ eſſet cõ-
mune. Sed rñ. ꝙ non eſt verũ q̃ trahatur ad
naturã fenoris. vt dicã in ſeq. q. ⁊ no. ff. eo. l. cũ
duobus. §. item ex facto. tu dic ſecundũ Jac.
de are. q̃ nõ ſolum de cõſuetudine, ſed etiam
de iure eſt. ꝙ capitale ſit ſaluum. quare eñ de-
bet habere ſocius meꝰ pecuniaꝫ meam: ⁊ ſi tu
dicis, q: ponit operam. Rñ. q̃ pretium ope-
re intelligit̃ omne correſpondẽs interuſurio
pecunie non ipſi ſorti. vnde ſi vnus ponit cõ-
moditatẽ pecunie, certe alter ponit cõmodita-
tem opere, non autem proprietatẽ. finge etiaꝫ
ꝙ vnus ponit mille millia: alter operã tantũ.
hic nulla poteſt eſſe ꝓportio, niſi de commo-
dis opere ad commoda pecunie nõ ad ipſam
totalem ſortem. preterea iſtud eſt expſſum qñ
in ſocietate ponit̃ ſpecies ex vna pte: puta pe-
cus, ⁊ ex alia opera paſtoris: q: ſola cõmoda ⁊
dãna obuenientia ſunt communia, nõ autem
ipſuꝫ pecꝰ. vt. in. d. §. ſi in coeunda: vt dicamus
ꝙ potius in dubio intelligit̃ in ſocietate poſi-
5 tus vſus rei quã res. ¶ † Et hoc eſt ar. ad que-
a ſtionẽ. [a] pone enim quod fetus, lac, lana, ⁊ hu-
iuſmodi ſint cõmunia, ſed non oues in ſoccidã
date, ⁊ tamẽ verũ eſt, q̃ licet capita principa-
lia ſint mortua: durat ſocietas in fetibꝰ: vt. ff.
eo. l. ſi id q̃. ⁊. ff. de pig. l. grege. in pn. ⁊ q̃ di-
co q̃ oues in ſoccidã date nõ ſunt cões. intel
lige hoc mõ. videlꝫ ꝙ capitale meũ nõ eſt cõe:
ſed melioramẽtũ ⁊ deterioramẽtũ eſt cõmune.
verbi gratia. dedi agnos in ſoccidam, nã qua-
tenus tunc valebãt agni, tanq̃ capitale meum
ante omnia detraham. illud autẽ quod accre-
ſcit, puta q: agni fiant caſtrones, vel porcelli
fiunt porci. idem ſi tractu tẽporis eſt deterio-
rata eſtimatio facta iter nos ꝑ medietate de-
teriorationis, periculum pertinet ad me, pro
alia mediate pertinet ad te, nam hec eſt natu-
ra ſocietatis, que natura tanquam quoddã in-
trinſecum omnibus contractibꝰ ineſt, que na-
tura nil aliud eſt, niſi quedam diſpoſitio quam
lex vel conſuetudo diſpoſuit ſuper contractu:
vt. ff. de pac. l. ſi vnus. §. pactus. verſi. quod ⁊ in
6 ſpecie dotis. ¶ † Tertio q̃ro [b] pone ꝙ ipſum
b capitale eſt perditum, vel diminutũ aduerſa
fortuna: nũquid ille qui ponit operã. tenetur
aliquid conferre illi qui poſuit pecuniã: exem-
plum in diminutione, ponamꝰ ꝙ ego poſui in
ſocietate. xx. tu ſolam operam. de iſtis. xx. ſunt
perdita. x. vtrũ tu debebis mihi reficere quin-
que: ⁊ videtur ꝙ ſic: quia damnum debet eſſe commune: vt. d. l. ſi nõ
fuerint. vnde ſi totũ damnum eſſet meũ, eſſet cõtra naturã ſocietatis
¶ Contrarium determinat gl. ſcꝫ q̃ ille qui ſolam operam poſuit,
nunq̃ intelligitur ſe obligare ad damnũ ſortis, ſufficit eñ damnum
operarum: ⁊ hoc probatur: q: correlatiuorũ eadẽ eſt natura vnde ſi-
cut de capitali nihil lucrat̃ ponẽs operã: ita d̃ capitali nihil dãnifice
tur. Si autẽ lucraret̃, ita ⁊ dãnificari deberet: q: de cõtrarijs eedem
dantur regule: vt. ſ. de fur. l. manifeſtiſſimi. §. cũ in ſecundam. ibi, vbi
c enim periculum, ibi ⁊ lucrũ collocetur Sed Pet. dicit. [c] aut pecunia
eſt ſtatim perdita: ⁊ tunc dãnum fit cõmune, aut poſt operas preſti-
tas, ⁊ tũc ſufficit damnum operarũ, ⁊ hanc opin. dicit Cyn. verio-
rẽ eſſe. Jac. de are. dicit ꝙ dãnum indiſtincte eſt cõmune: vt. ff. eo. l.
cum duobus. §. quidam. ⁊ l. ſi id quod. §. idem Celſus. Tu dic quod
quatenus eſt cõmune lucrũ catenus eſt cõe damnũ, ⁊ nõ aliter, vt ꝓ-
dixi, ⁊ ideo primã opi. tene. ſi eſt contracta ſocietas ad partẽ dãni ⁊
lucri. tũc tene tertiã opi. nec põt cõqueri qui ꝑdit operã inanem, nã
⁊ aliꝰ perdit interuſurium: ſed ſi non apparet qualiter ſit cõtracta,
intelligitur contracta ſecundum cõſuetudinẽ regionis, ⁊ inter mer-
catores, intelligitur ſecundum conſuetudinemꝰ mercatorum, in aut.
d de fideiuſ. §. ſi. de edil. edic. l. quod ſi nolit. § q: aſſidua. ⁊. §. fin. ⁊. ſ. de
7 fideiuſ. l. fin. ¶ † Quarto q̃ro, pone q̃ in ſocietate vterqꝫ ponit mi-
xtim pecuniam ⁊ operam: ſed vnus minorem pecuniam q̃ alter, nũ-
quid partes lucri erũt equales: dicit Nic. de mat. quod erũt equales
equalitate ꝓportionis, id eſt quantitatis nõ equalitatis: verbi gra-
tia, vnus ponit duas partes, alter tertiã partẽ, nã in lucro ⁊ dam-
no quilibet deberet habere partẽ correſpondentem ei de eo q̃ po-
ſuit in ſocietate, ſi de hoc nihil aliud expſſum eſt, ⁊ quaſi hoc inter
eos tacite actum intelligatur, vt q plus eris ⁊ periculi ſuſtinet, plus
emolumenti ſperet: vt. d. § q: aſſidua. ⁊. ff. de regu. iu. l. ſecundũ na-
turam. ⁊ ita intelligitur dicta lex. ſi nõ fuerint. in prin. ſecundũ eum.
quod eſt no, ⁊ verũ. niſi opera ⁊ induſtria vniꝰ valde excederet ope-
rã ⁊ induſtriam alterius, puta ſi ſolus nauiget, ſolus peregrinetur,
ſi pericula per ſe ſubeat ſolus, ſi ſolꝰ ſtet fixus ad apothecã, ⁊ ſimi-
lia. d. l. ſi non fuerint. §. j. vnde ad arbitrium iudicis recurrendũ eſt:
ac ſi hoc eſſet expreſſe actum: vt. ff. eodem. l. ſi ſocietatem mecum ⁊c.
¶ Quinto quero exempla de damnis. Reſpon. quoddã eſt damnũ
intrinſecum: vt q: merces in ſocietate poſite perierint, vel pecunia
a latronibus eſt ablata, ⁊ de iſtis damnis dictum eſt ſupra: Quedã
ſunt damna extrinſeca: vt quia ſocij contraxerunt multa debita, adeo
ꝙ de corpore rerum ſocietatis nõ poſſunt ſolui: ⁊ tũc indiſtĩcte dico
quod damnum talium obligationũ ⁊ debitorum eſt commune, ⁊ ſi
vnus ſoluit, recuperat ab alio: ⁊ ſi vnꝰ eſt in carcere. ⁊ facit ſumptus,
8 de communi debent ſolui: vt. d. §. quidã ſagariam. ¶ † Sexto [e] que-
e ro. contraximus ſocietatem tu ⁊ ego, duraturã quinquennio, hoc pa-
cto quod ego ponã mille, ⁊ tu operã, deinde caſu fortuito ante quin-
quennium ſex perierunt, nũquid cogar iterato ponere: ⁊ glo. dicit ꝙ
non: quia finita eſt ſocietas. Item q: videtur actum de ponendo ſe-
9 mel, ⁊ nõ pluries: vt. ff. eo. l. ſi ſocius pro filia vel nec ſi prior. ¶ † Se-
f ptimo [f] quero. nũq̃d ille q dꝫ deponere operã, puta nauigãdo, vel cir-
cũcirca negotiãdo: d̃beat iſtã operã ponere ſuis ſumptibꝰ ⁊ expẽſis,
an vero expenſis ſocietatis: ⁊ vr̃ ꝙ de ſuis. ſicut dicimus de colono.
qui ſemẽ ⁊ omnia debet ponere de ſuo: vt extra de deci. c. tua. ⁊ tamẽ
colonus partiariꝰ ſocius eſt: vt. ff. loc. l. ſi merces. §. vis maior. licet in
tex. ſit ibi dictio quaſi. vnde non eſt omnino ſocius. Sol. qñ profici-
ſcitur cauſa ſocietatis, debet habere expenſas de corpore ſocietatis.
quod intelligo. exceptis his quas feciſſet domi. ar. ff. de pe. he. l. ſed
⁊ ſi lege. § q̃ autẽ. Jtẽ q: nõ dicit̃ lucrũ, niſi deductis expenſis vt. ſ.
de colla. l. illud. ⁊. ff. cõmo. l. Mutius. ⁊ ita tenet Jac. de are. ⁊ Cyn.
poſt eñ, loquẽs ſimpliciter tanq̃ pica, nihil de ſuo addito vel minu-
10 to. ¶ † Octauo, [g] q̃ro dedi aſinã meã in ſoccidã in quinquennium.
g et eſt cõſuetudo q̃ in fine quinquennij diuidat̃ aſina, ⁊ fetus, vel pe-
cudes, ⁊ fructus pecudũ, interim aſina perijt naturaliter, nunq̃d ru-
h ſticus tenebitur mihi ad aliquẽ: dic quod non. [h] quia eodem modo
eſſet peritura penes me etiam ſi fuit data eſtimata: q: in contracti-
bus non ordinatis ad dominiũ, eſtimatio nõ facit emptionẽ. ff. eo.
l. cũ duobus. §. damna. ⁊. ff. locat. l. iij. ⁊ hoc per regulam traditam. ⁊
ff. de cõtrahen. emp. l. cũ manu ſata. §. nemo. ¶ Sed q̃d ſi perijt caſu
i fortuito, [i] cui reſiſti non potuit: text. dicit. in. d. §. dãna. q̃ periculũ
eſt commune, vnde ſi aſina erat eſtimata decẽ: ruſticus tenebit̃ mi-
hi in quinque reficere, nam ſi mihi non reficeret, totum damnum
meum eſſet, quod eſt contra illum text. qui dicit, quod damnum eſt
cõmune: ⁊ ſic aliter iudicamus de caſu fortuito: ⁊ aliter de caſu na-
turali: ſed ſi interuenit culpa ruſtici, tenet̃ emendare totam aſinam:
quia ante tẽpus ſocietatis diuidẽde, tota aſina mea eſt: licet eſtima-
ta fuerit tradita, vt prediri, facit. ſ. de pac. l. ſi paſcenda pecora. ſed
poſtquam debuit aſina equaliter partiri. ſi interuenit culpa ruſtici,
tũc nõ tenetur mihi niſi ad partẽ dimidiã pretij: quia nõ damnifi-
11 cauit me in plꝰ. ¶ † Nono [k] q̃ro q̃d de his q mutuãt pecuniã ad ne-
k gotiãdũ, hoc pacto q̃ capitale ſit ſaluũ: ⁊ ſi lucrũ interueniat diui-
dat̃: Rñdeo iſte cõtractus ſapit vſurariã prauitatẽ: ⁊ ideo q̃cquid
percipitur

percipiꝛ de lucro, extenuat ſortē, nō eſt eñ hec ſocietas, neqꝫ ex forma cōtractus, neqꝫ ex natura. ex forma nō, qꝛ eſt cōtractꝰ mutui. ex natura nō: qꝛ eſt cōtra naturā ſocietatis ꝙ vnꝰ habeat capitale ſaluum, ⁊ aliꝰ capitale fractū: vt. ff. cōmo. l. Lucius. ⁊ id qḋ legiꝛ ⁊ no. extra de dona. inter. vi. ⁊ vxo. c. per veſtras. debet intelligi qñ pecunia daꝛ ad partē lucri ⁊ dāni: qꝛ tūc eſt cōtractꝰ licitus.
12 ¶ † Decimo.[a] pone ꝙ depoſui pecuniā penes cāpſorē ſine aliquo pacto: qui cāpſor cū dicta pecunia multa fuit lucratus. vñ volens aliqua mihi
b cōpenſare, reſtituit mihi pecuniā cū, x. pro cētenario. modo q̃ritur[b] vtrū iſta ſit vſura: quidā dicūt qḋ aut depoſui ſub iſta ſpe remunerationis. ⁊ eſt vſura. ſecꝰ ſi ſimplr: ⁊ de hoc ſtaꝛ dicto meo: qꝛ eſt queſtio de cōſciētia. Tu dic ꝙ aut in ſpecie: ⁊ tūc dic qꝛ illicite vſus eſt tota pecunia, ⁊ oē lucrū inde prouenieñs dꝫ mihi reſtituere: qꝛ locupletior ex re mea factꝰ eſt. ar. ff. de neg. ge. l. qui ſine vſur. aut eſt vſus licite: qꝛ depoſuerā ad numerū: ⁊ tūc ſi aīo liberali ſciēs ſe nō teneri ſoluit, potero retinere illud cū bona cōſciētia: qꝛ eſt mera donatio, aut ſoluit: qꝛ credit ſe teneri ex quadā equitate, q̃ ſepe monet mercatores ad remunerandū, ⁊ idē, aut credebat ſe teneri ex iuris neceſſitate, cū nō teneretꝛ: ⁊ tūc dico ꝙ licite recipio, ſi nō habeo a pricipio aīum feneradi, alˀs ſecꝰ, nā obligatio antidorū iuſtā parit retētionē per errorē ſoluti. vt. ff. de fideiuſ. l. ſi teſtamēto. §. j. niſi eſſet error facti: vt qꝛ putabat per ſuū procuratorē eſſe promiſſum, cū nō eſſet: ⁊ tunc etiā nec de iure iudiciali, nec iure cōſcientiali retinere poſſum.
13 ¶ † Undecimo[c] q̃ro. Duo frates mortuo patre habebāt quoddā
c prediū cōmune. Itē receperūt quedā predia ad laboritiū, ⁊ vnꝰ eorū habebat duos filios, q ſimiliter laborabant. modo tam ex fructibus rei cōis quā laboritij multa acquiſiuerunt, q̃riꝛ qualiter debeat fieri diuiſio inter eos, cū poſtea veniāt ad diuiſionē: Rñ. ſicut ementes aliquid in cōi videnꝛ tacite cōtrahere ſocietatē: vt. j. eo. l. cū proponas, ita ⁊ cōducētes, ⁊ ideo cōſiderādū eſt qḋ aut loqmur de fructi-
d bus rei cōis: aut de fructibꝰ rei cōducte. Primo[d] caſu, aut loqmur reſpectu medietatis fructuū, qui debenꝛ reſpectu proprietatis fundi: ⁊ illa diuidiꝛ inter ſolos duos fratres: qꝛ ſunt ꝓprietarij illiꝰ rei, aut de illa dimidia, q̃ iure laboratiōis percipiꝛ ꝑ cultura ⁊ cura. ⁊ illa diuidiꝛ inter oēs quatuor: qꝛ ſocietas eſt iſtiꝰ nature: qꝛ diuidit lucrū operarū in capita, nō in ſtirpes. Scḋo caſu idē dico. ſ. ꝙ diuidiꝛ in capita. tñ hic eſt aduertendū, qꝛ ſi laboritiū fuit factū cū bobus cōibus, conſulit Bart. ꝙ ipſis bobus attribuiꝛ dimidia lucri, ⁊ ptinet ad ſolos fratres, ⁊ alia dimidia attribuaꝛ opere. ⁊ ſic ptinet ad oēs pro virili portione. ar. huiꝰ. l. ⁊. j. de col. l. illud. nā opere boū ſi lucrarētur, nō minus fructiñcāt quā opere perſone, vbi eſt tale laboritiū, in quo verſanꝛ cōtinuata, vel quaſi opera boū, ſicut pſone. tu dic ꝙ ſi ſunt ſocij oim̄ q̃ acquirunꝛ cum perſonali labore, ꝙ opera boū videꝛ accedere opere perſonali: vt inſti. de re. di. §. ſi quis a non dño. vbi diciꝛ ꝙ quis lucraꝛ fructꝰ ꝑ cultura ⁊ cura. pro hoc facit. l.
e noſtra: qꝛ frater vnꝰ ponit rē ⁊ operā, ⁊ alter operā tantum, glo. tñ[e] ſentit ꝙ in dubio fiat equalis diſtributio, ſic tñ vt equitatis nō deſit
14 cōſideratio: vt. j. eo. l. iij. ¶ † Duodecimo q̃ro. actū eſt inter duos ꝙ vnus ponat mille, alter operā, de his mille parū reſtat caſu fortuito, vñ operiꝰ nō vult ponere operā ſuā, q̃ magna eſt in re, que paraueſt, q̃riꝛ quid iuris: rñdeo fouet equitatē. ar. ff. de admi. tuto. l. ita
15 aūt in prin. ¶ † Tertiodecimo q̃ro. Duo ſunt ſocij in arte pānorū. diſparibus partibus cōduxerunt ſimul fundū, queriꝛ quā partē habeant pro ipſo: reſpon. aut loqmur reſpectu locatorū, ⁊ habēt partes equales. ff. loc. l. cū apparebit. ⁊. ff. de duo. re. l. reos. §. cum tabulis. aut loquimur habito reſpectu ad intereſſe, ⁊ tūc dꝫ ſortiri acceſſoriū ſicut principale. ar. j. de agri. ⁊ cen. l. quēadmodū. lib. xj. ⁊ idem dico in maſſaritijs, ⁊ ſupellectilibꝰ ſocietatis. ar. ff. loc. l. ſꝫ addes. §.
16 ſi qs mulierē. ¶ † Quartodecimo q̃ro. pone. duo ſunt ſocij oim̄ bonorū, puta filiꝰ ſpuriꝰ, ⁊ legitimus, modo pater inſtituit hr̄dē filiū legitimū, q̃riꝛ nunqd aliquid acquiraꝛ ſpurio: Rñdeo ſic: nō vi reli
f cti, ſed vi ſocietatis. tex. eſt no. ff. de lib. leg. l. ſi is qui duos. ⁊ iſte eſt modꝰ mēti tenēdus, ꝙ pater faciat eos inuicē ſociari,[f] ſi vult ad ſpu
17 riū peruenire. ¶ † Quintodecimo q̃ro. plures ſunt ſocij omniū bonorū, vnus iſtorū ex vſuraria prauitate queſiuit multa, ⁊ cōmunicauit ſocio ⁊ fratri, nunqd Epiſcopus poterit compellere fratrē eundemqꝫ ſociū ad reſtitutionē vſurarū: dic ꝙ ſic: vt. ff. eo. l. quod enim.
18 ſecundū Mar. ¶ † Sextodecimo ⁊ vltimo quero de eo quod fit in ciuitate Florentie, quia conſortes ꝓmittunt tenere ad omnia banna, nunquid valeat iſta promiſſio: reſpon. non: vt. ff. eo. l. nec pretermittendum. ſecundum Dy.

¶ Lex ſecunda.

CUm proponas. Emētes prediū communiter, videtur tacite contrariſſe ſocietatē tam rei quā onerū ſupportandorum propter rem. h. d. ¶ No. qḋ eo ipſo ꝙ emitur fundus cō-
g muniter,[g] videtur ſocietas cōtracta in illo fundo. qḋ patet. qꝛ hic dicit
i agi pro ſocio ſm̄ Bar. ¶ † Scḋo no.[h] qḋ licet vnus ex fratribꝰ vel
h nepos, vel patruus emant fundū pro ambobus, licet in inſtrumen-

a ¶ Decimo. Facit qḋ no. Bal. in rub. ſ. de vſur. in. j. q. ⁊ vide Jo. cal. in repe. c. nauiganti. in. ij. ⁊. iij. q. extra de vſur.

b ¶ Modo q̃ritur. Mille depoſui, an campſor ſi dat aliqd mihi lucri, poſſim licite recipere: vide Bal. ⁊ Sali. in. d. authē. ad hec. C. de vſu. Inn. ⁊ alios in. c. j. e. ti. do. Ant. in. c. ſi, eo. tit. Bal. in. l. j. §. beſtias. ff. depoſi. hu. et q̃ dixi in. d. capit. j. Andr. Barb.

to cōtineatur qḋ vnus ſolꝰ ſoluit pretium, nō propterea ꝓſumitur ſolutū de pecunia cōmuni, nec emptio ſimulata, nec ad ſoluentē tantū collata. nec ſoli ſoluēti acquiritur dñiū, etiam ſi ſolus ſubeat munera ⁊ onera ſolēniū penſitationū, ſeu collectarū, ⁊ ꝙ medietatē eius qḋ ſoluit repetit a cōſorte. ⁊ ſit cautus ſoluēs, qḋ dicat ꝙ ſoluit de ſua propria pecunia, qꝛ nō ꝓſumereꝛ, ⁊ ecōuerſo alter ſit cautus. qḋ faciat dicere inſtrumētū qḋ ſoluit de pecunia cōmuni, nā in dubio preſumitur pecunia eſſe ſolius ſoluētis: vt. l. ſi vētri. §. ñ. ff. de pri. cre. ⁊ tene mē
i ti[i] bñ hanc. l. ꝙ illi qui ſoluūt collectas ſoluēdas ab alijs, poſſunt repetere eas, vnde ſi emptor nō fecit ponere in cataſtro ſuo rē ſibi traditā: ⁊ ideo venditor ſoluit collectā, cuius nomen reperitur in eſtimo, dictā collectā repetit ab emptore. ¶ In tex. ibi, ſolēnibꝰ. ſcilicet fiſcalibus, puta collectis: vt. ſ. de rei vē. l. ſolēnibus. Et not. ꝙ ille q non ſoluit collectas, non cadit a iure ſuo, dūmodo aliquis ſoluat: quia non refert a quo fiat ſolutio.

¶ Lex tertia.

CUm in ſocietatis. Societatis cōmoda trāſeunt ad heredē. h. d. ⁊ hoc verum. etiā ſi talis ſit ſocietas, q̃ ad heredem non tranſeat. Bal.

¶ Lex quarta.

SI ſocietatis. Cauſa teſtati, vel inteſtati, nō ptinet ad contractus. h. d. ¶ No. ꝙ vbi eſt confeſſio, ⁊ exinde ſequiꝛ ꝓmiſſio, qḋ ſtandum eſt verbis enūciatiuis ꝯfeſſionis rōne annexe ꝓmiſſionis. h. d. ſecundū primam lecturam.

¶ Lex quinta.

TAndiu. Durat ſocietas ad beneplacitum ſociorū. h. d. ¶ Quero. nūqd actio
k ꝓ ſocio,[k] poſſit intētari durāte ſocietate: Rñ. de hoc habes hic gl. no. que ſic diſtinguit, aut loqmur in ſocietate neceſſitatis. ſicut eſt ſocietas vectigalium, a qua nō pōt libere recedi, poſtquam cōtracta eſt, ne preiudicetur fiſco. ⁊ tunc poteſt intētari durante ſocietate, aut loquimur in ſocietate omni tēpore libera: ⁊ tunc aut expedit ab ea nō recedi, ⁊ poteſt ſimiliter agi, nō generaliter, ſed pro ſingulari articulo, aut expedit agenti a ſocietate recedi: ⁊ ea intentione agit, ⁊ tūc eodē modo ſocietas diſtrahitur, et actio naſcitur, ⁊ inter diſtractionē ⁊ actionē nullū eſt medium temporis: ſed eſt ſolus quidam ordo traditꝰ a iuris intellectu, vt priꝰ intelligatur ſocietas diſtrahi, quā actio naſci, ⁊ ſic dupliciter dicitur prius, ſcilicet tēpore: ⁊ natura: ⁊ adde qḋ dixi ſ. vt ac. ab here. l. j.

c ¶ Undecimo. ad de Bal. in. l. ſi patruus. in pe. q. ſ. com. vtri. iudic. ⁊ i ſuo trac. d duo. fra. in ñ. vbi dicit quod ſi ſint duo fratres ruſtici, et vnꝰ habet filios qui quotidie laborant in agro, ⁊ alter nullos habet filios, qꝛ plus ponit in opera, plus dꝫ percipere de diuiſiōe fructuū, ⁊ illud plus intelligitur arbitrio boni viri ſecundum qualitatem operarum, ⁊ ita dicit bal. ⁊ ita refert ſe dixiſſe in l. ſi ſocietatē mecum. per ibi not. ff. eo. cum omnibus ll. ſeq. vſque ad. l. ſi ſocius pro filia. ⁊ vide Bar. in conſi. inci. Antianellus. vbi aliter videtur tenere ꝙ referat hic Bal. adde Ang. in. l. ex duobꝰ. ff. de neg. geſt. ⁊ vid Bal. in. l. rei iudicate. §. fin. ff. ſolu. mat. vbi dicit ꝙ inter fratres ⁊ ſorores ſimul habitantes contrahitur ſocietas, ſi omnia cōmuniter faciunt, ſicut ruſtici.

☞ Tu vide de hoc quod dixi in apo. ad iſtū in. l. ſi patruus. nu. xvij. verſ. ſꝫ pone. ⁊ qḋ ibi poſui. in eod. verſic. ſ. commu. vtri. iudi. Cel.

d ¶ Primo caſu. Uide Bar. hic. ⁊ in. l. j §. nec caſtrē ſe. ff. de colla. bo.

e ¶ Glo. tamen. vide. ſ. in. iij. q.

f ¶ Sociari. Not. modū vt ſpurius ſuccedat. vide Bar. in. d. l. ſi is qui duos. ff. de lib. leg. And. Barba.

g ¶ Communiter. Adde. l. ij. ⁊ ibi. Bar. ff. commu. diui.

h ¶ Secundo not. An preſumatur pecunia communis. vide Bal. in l. qui ex aliena. j. ſi qs alte. vel ſibi. vbi idē dicit. niſi aliter per coniecturas appareat: ⁊ iſta nūc conſulo de facto apud Mutinā. ⁊ vide Bal. in. l. j. C. ſi quis alte. vel ſibi. ⁊ in. l. ſi patruus. ſ. cōmunia vtri. iu. ⁊ Spe. in tit. de iudi. in. x. parte. § ſequiꝛ. vbi formaliter ponit illud. niſi ex coniecturis aliud appareat. And. Barb.

i ¶ Tene menti. Adde Bal. in. l. ſi negotium. ſ. de neg. geſt. ⁊ in. l. ſi. j. ſine cen. vel rel. ⁊ in. l. ea conditione. j. de reſcin. vendi.

k ¶ Actio pro ſocio. Uide Bal. poſt gl. in. l. j. j. de anna. excep.

¶ Lex ſexta.

De ſocietate. Societas pōt
contrahi ſub qualibet cōditiōe:q̄
voluntates contrahentiū ſunt ſer-
uande.hoc dicit.

1 ☞ Pars maior in ſocietate, minori non
nocet.
2 Sigillum ſocietatis apud quos remanet.
3 Stemmata domus manent apud principa-
lem.

Sancimus. Curator furioſi
poteſt renūtiare ſocietati furioſi.
⁊ qui habet authoritatē legitimā
in cōtractu,habet etiā in diſtractu.hoc dicit.
1 ¶ † Quero facta eſt [a] q̄dā ſocietas inter mer
a cantes reditus ſalinarū publicarū.hi ſunt qui
publica authoritate faciunt ſolemnē ſocietatē
⁊ collegiū,modo iſti vnierunt ſe cuidā alij ſo-
cietati,deinde maior ps renūtiauit huic vnio-
ni, nūqd p̄iudicet minori parti:⁊ videt̄ ꝙ ſic
ff.ad muni.l.qð maior.contrariū eſt verū.quia
vniuerſitas nō pōt iuribus ſingulorum detra
here niſi quatenus habet in cōmiſſione:vt.ff.
de pac.l.Itē magiſtri.eorū enim cōſenſus re-
quiritur in diſſoluendo,qui fuit in vniendo:vt
j.de aut.preſt.l.fi.facit qð no.ꝑ Inno.extra.de
conſti.c.cū omnes.⁊ qð no.in.l.ij.j.que ſit lon.
2 conſu.⁊.ff.de pollicita.l.toties. ¶ † Itē que-
ro.quando maior pars remanet in ſocietate,⁊
minor recedit,poſſit talis maior ps vti ſolito
ſigno ſocietatis,qð apponūt mercatores tam
in literis quā in balis.⁊ videtur qð ſic.q̄ iſtud
ſignum eſt vniuerſorū.⁊ totius corporis ſocie
tatis,q̄ remanet,⁊ fundatur in maiore nume-
ro.In contrarium videtur:q̄ non poteſt quis
aſſumere nomen qð quis ſe repreſentet alium
quam ſit,nec etiam ſignū vel ſignaculum,ſicut
enim nō eſt licitum aſſumere nomē proprium
in fraudem alterius:q̄ nomina quāquā licita
nō debēt aſſumi in rebus illicitis,ita nec ſigna.
non enim licet alteri furari nomen,etiam ſi nō
fiat dolo malo.dummodo ex eo ſequat̄ dam-
num alterius:q̄ nō licet excedere fines iuſtitie
⁊ equitatis:qui enim inſignia alterius mouet
de ſuo loco,terminos mouet, qð nō eſt licitū:
nam poſito qð non fiat ad alterius emulationē
ex animo,fit tamen re ipſa,⁊ licet deſit fraudis
affectus,nō tamē abeſt damni effectus,a qui-
bus abſtinere oportet.ar.i.l.pe.de termi.mo.⁊
ſ.ſi.reg.l.ſi conſtiterit.Sol.niſi procedat de cō
muni conſenſu,nō debet ſignū vel ſigillum in-
tegrum remanere ſocietate nō integra. ne fal-
ſa repreſentatio fiat:vt.ff.de fal.l.eos.ſicut nō
poteſt quis ſignare annulo alieno,niſi ſibi cō-
mittat̄:vt.ff.de teſt.l.ad teſtiū.ex quo enim eſt
facta reuocatio ſocietatis in pactis.⁊ in ſub-
ſtantia.fiat etiā in accidentibus,⁊ in cōſequen
tibus ſubſtantiā.arg.ff.loca.l.cum in plures.§.
lege dicta.et hoc verum in his que proſunt ad
3 captionē alterius. † In his vero que nemini
nocēt,puta in armis nobilium, talia arma re-
manent apud principalem domus:q̄ in ipſo
tanquam in capite,ſtat ſplēdor geniture.ar.ff.
de re.l.cum in diuerſis.⁊.l.cū ſcimus.de agri.⁊
cenſi.lib.xj.

a ¶ Facta eſt. Ad-
de not.per Bar.
in.l.qð maior.cū
concor. hic alle.et
quidam libri ha-
bent iſtā queſtio-
nem.in.l.j.ſ.eo.

b ¶ Contractus.
Idē tenet Bart.
i.l.ex hoc iure.ff.
de iuſt.⁊ iu.⁊ vid
j.proxi.q.⁊ ſeq.

c ¶ Ciuitas. An
cōtractus teneat.
vide Bart, in.l.j.
in prin.ff.ne quid
in lo.pub. ⁊ cum
Bal.videtur con
cordare Rapha.
in.d.l.continuus,
§.cum quis. ſcili-
cet qð non requi-
ratur ꝙ precedat
ſtatutum:ſed ſuf-
ficit quod ille qui
poſſet ſtatuere vē
dat , vel mandet
vendi.⁊ vide per
Pau.de Caſt.

d ¶ Sol.dico. Vi-
de in.§.plane.hic
alle.⁊ ibi ꝑ Bar.

¶ De contrahen.emp.⁊ ven. Rubrica.

1 ☞ Emptio ⁊ vēditio,an hodie ſint cōtractus
iuriſgentium.
2 Quid ſi venditur res emphyteutica,vel feuda-
taria.
3 Quid ſi ciuitas aliqua vendit loca publica.
4 Loca publica ſi vadāt in agrum meum,quem
vendo,an debeant menſurari.
5 Emptio rerum furtiuarum,an teneat.
6 Vendens rem in dubio,an videat̄ vendere iure libero ⁊ proprio:
7 Quid ſi aliquid ſit commiſſum arbitrio emptoris:
8 Arbitrium,quando ponitur in conditione cōtractus ,an teneat ceſ-
ſante arbitrio:
9 Clauſule que ponuntur in contractu emptionis,an omnes aliquid
operentur:
10 Emphyteuta,an perdat emphyteuſim propter vnum denarium nō
ſolutum:
11 Venditio,an teneat,ſi apponatur pactū quod remouet a contractu
naturalem eius effectum.
12 Vendere aliquid vilius,an ſit donare:ibidem.
13 Venditor appoſuit pactum:quod dominium rei vēdite nō trāſeat
in emptorem niſi pretio ſoluto,an tale pactum valeat.
14 Credens ſe habere vtile dominium tanquam ſuperficiarius , cū re
vera haberet directum,vendidit ius ſuperficiarij,nunqd valeat con
tractus.
15 Quidam emit ꝓcuratorio nomine fundū meū,⁊ de ſuo ſoluit pre-
tium,tandem tanto tēpore poſſedit ꝙ fructus aſcendunt ad quā-
titatem pretij,nunquid extenuent ⁊ abſorbeāt pretiū iure tacite cō-
penſationis.
16 Vendita eſt res primo cōſtitutione p̄carij,ſecūdo ex traditione na-
turali:quis erit potior.
17 Res vendita,an videatur tradita per annuli traditionem:nu.18.
19 Inſtrumentum ſi continet aliquem eſſe inueſtitum de aliqua digni
tate:an preſumitur quod partes fuerint preſentes.
20 Et an per inſtrumentum probetur traditio.
21 Frater meus vēdidit rem cōem hoc pacto ꝙ mihi ſolueret ptij ⁊c.
22 Vendo tibi omnia bona mea preſentia ⁊ futura:q̄ cōſtituo me tuo
nomine poſſidere,acquiro alia bona,nunquid ſtatim virtute preca-
rij efficieris poſſeſſor.
23 Vendo tibi certum predium,quod eſt viginti iugerū,reperitur qð
eſt vigintiquinq̄ iugerum,quid iuris.
24 Promitens ſoluere ad certum terminum,queritur quando termi-
nus ille incipiat.
25 Statuto cauetur quod mulier non poſſit vēdere vel teſtari ſine au-
thoritate propinquorum ⁊c.
26 Emptio fructuum exiſtentium in agro:an teneat,

¶ Super iſta rubrica quero de aliquibus queſtionibus vtilibus.

1 ¶ † Et primo vtrū hodie cōtract⁹ [b] emptionis ſit iuriſgentiū.⁊ vi-
b det̄ qð non:q̄ pecunia eſt de iure ciuili ratione publice forme,ſine
qua eſſe nō pōt.reqrit̄ etiā in pecunia duplex iuſtitia:ſcilicet pōde-
ris ⁊ materie,⁊ authoritas forme,q̄ authoritas eſt de iure ciuili:vt
ff.e.l.j.Cū ergo iſte ꝯct⁹ reqrit duo extrema.ſ.rē ⁊ pecuniā:⁊ ſic de
iure ciuili.ergo ꝯct⁹ nō pōt eſſe de mero iuregentiū. In ꝯtrium eſt
tex.ff. de iuſti.⁊ iure.l.ex hoc iure.gl.in.l.eas.ff.de capi.dimi.dicit
qð emptio eſt de iuregētiū quo ad naturalē equitatē.tn̄ a iure ciuili
eſt inducta.tu dic ꝙ eſt de iuregētiū ſimplr.non obſtat ꝙ authori-
tas pecunie eſt de iure ciuili,nā authoritas tutorū eſt de iure ciui-
li:⁊ tn̄ ſi authorizat̄ tutor emptioni quā facit pupill⁹,cōtractus eſt
de iuregentiū.quoties enim prima principia ingrimus,ea q̄ de iu-
re ciuili his accedūt,nō cōſideramus quātū ad nominis impoſitio-
tionē.ſed quantū ad nominis effectū,vt dicimus in matrimonio:vt
2 no.ff.de iuſti.⁊ iur.l.Ius ciuile.cum.l.ſeq. ¶ † Scdo quero,pona-
mus ꝙ vēditur res emphyteutica,vel feudataria.nunqd iſte ꝯtra-
ctus ſit de iuregentiū:⁊ vr̄ ꝙ nō:q̄ natura ſpecialis denominat cō-
tractus ſpeciales:ſed emphyteuſis ⁊ feudū habent naturā ſpecialē
de iure ciuili ⁊ cōſuetudinario,nō de iuregētiū:ergo iſte cōtractus
eſt de iure ciuili,⁊ ſic nō perficitur ꝯſenſu:vt.ff.de pact.l.iuriſgētiū.
in prin. In ꝯtriū videtur,nam iſte cōtractus eſt cōtractus venditio-
nis:ergo per locū a forma ſpecificata,eſt de iuregentiū,⁊ conſenſu
perficitur. Et licet nomē impoſitū rei ſit de iure ciuili:tamē nomen
impoſitū ꝯctui eſt de iuregentiū:⁊ ideo nudo cōſenſu naſcitur obli-
gatio:ſaluo qð in feudis requirit̄ inueſtitura ex cōſuetudine feudo-
3 rū.⁊ hec eſt veritas. ¶ † Tertio q̄ro,pone qð ciuitas [c] aliqua loca
c publica vendat, nunqd iſte ꝯctus eſt de iuregentiū:⁊ videt̄ qð nō:
q̄ qð ſint publica,iſtud eſt de iure ciuili:vt.ff.de verb.ſig.l.inter pu-
blica.preterea nō videtur valere cōtract⁹:q̄ talia loca nō ſunt in cō-
mercio noſtro,ſicut etiā loca adeo publica,ꝙ ad vſum ꝑuatū trāſire
d nequeūt:vt.ff.eo.l.ſed Celſus.Sol.dico [d] qð aut ꝯct⁹ celebrat̄ cum
principe,vel quaſi principe,⁊ omnia loca ſunt in cōmercio:q̄ ꝯct⁹
eſt lex:vt.l.Ceſar.de publica.ff.aut cū inferiore.tūc aut ſunt loca pu
blica in reditu publico,⁊ poſſunt vendi,dūtamen hoc ſpecialiter cō-
mittatur,nunquā enim veniūt in generale arbitrium:vt.ff.quod vi
aut clā.l.ꝓhibere.§ plane.aut ſunt loca publica in vſu publico . ſicut
ſunt platee,⁊ ſtationes publice,⁊ talia nō ſunt in cōmercio,vt in le-
gibus allegatis.tn̄ ipſe cōtractus quatenus eſt facti,eſt de iuregē-
tium. Bar.ff.de verb.ob.l.cōtinuus.§.cū quis.dicit quod ciuitates
que non recognoſcunt ſuperiorem,poſſunt iſtas publicas plateas
vendere